

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Standpuntbepaling van de Vlaamse Regering inzake het ontwerp van koninklijk besluit houdende maatregelen met betrekking tot het luchtvervoer naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus en inzake het ontwerp van ministerieel besluit houdende maatregelen met betrekking tot vergunningen van bestuurder van ballons naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus

Samenvatting

Ingevolge de coronacrisis zijn de exploitatiemogelijkheden van ULM's, paramotoren en op afstand bestuurde luchtvaartuigen en de mogelijkheid voor piloten om medische certificaten te hernieuwen beperkt. Ook de exploitatiemogelijkheden van vrije ballons worden beperkt.

Hierdoor kan niet voldaan worden aan de wettelijke bepalingen betreffende de geldigheidsduur en de termijnen voor het verkrijgen of vernieuwen van opleidingen, examens, bevoegdverklaringen en (medische) certificaten. Dit doet de noodzaak ontstaan om tijdelijke maatregelen te nemen waarbij de termijnen in de betrokken regelgeving aangepast worden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld : Mobiliteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Niet van toepassing.

2. INHOUD

1 Inleiding

Overeenkomstig artikel 6, §4, 3° en 4° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen worden de Gewestregeringen betrokken bij “het ontwerpen van de regels van de algemene politie met uitzondering van de regels van politie over het verkeer op waterwegen bedoeld in § 1, X, 10°, en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen”, en bij “het ontwerpen van de regels betreffende de organisatie en de uitwerking van de veiligheid van het luchtverkeer op de regionale luchthavens en de openbare vliegvelden”.

2 Toelichting

2.1. Context

Bij brief d.d. 22 april 2020 vroeg de federale Minister van Mobiliteit om, in toepassing van het Protocol van 24 april 2001, binnen een termijn van 30 kalenderdagen vanaf ontvangst van de brief advies uit te brengen over het ontwerp van koninklijk besluit houdende maatregelen met betrekking tot het luchtvervoer naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus en het ontwerp van ministerieel besluit houdende maatregelen met betrekking tot vergunningen van bestuurder van ballons naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus.

2.2. Algemene bespreking

Historiek

Er is geen historiek.

Voorliggend koninklijk besluit houdende maatregelen met betrekking tot het luchtvervoer naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus

Het ontwerp van KB is gesteund op art. 5 van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de regeling der luchtvaart. Het strekt ertoe enkele wijzigingen aan te brengen in verschillende KB's (*infra*). Het ontwerp KB steunt op de vaststellingen dat, in het licht van de noodmaatregelen tegen de verspreiding van het COVID-19 virus, verplaatsingen beperkt moeten zijn, *social distancing* gerespecteerd moet worden, recreatieve activiteiten verboden zijn, exploitatiemogelijkheden van ULM's, paramotoren en op afstand bestuurde luchtvaartuigen beperkt zijn en de mogelijkheid voor een piloot om zijn medische certificaat te hernieuwen beperkt zijn.

Hierdoor kan niet voldaan worden aan de wettelijke bepalingen betreffende de geldigheidsduur en de termijnen voor het verkrijgen of vernieuwen van opleidingen, examens, bevoegdverklaringen en (medische) certificaten. Dit doet de noodzaak ontstaan om tijdelijke maatregelen te nemen waarbij de termijnen in de betrokken regelgeving aangepast worden zodat deze retroactief van toepassing zijn vanaf 18 maart 2020.

Het ontwerp van KB wijzigt (in hoofdstuk 1) het KB van 25 mei 1999 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden opgelegd voor de toelating tot het luchtverkeer van ultralichte motorluchtvaartuigen. Het voorziet in een verlenging van de termijn voor elke aanvraag voor een toelating tot het oefenen (art. 1), de termijn waarbinnen een aanvrager een ULM-model moet hebben bestuurd (art. 3) en elke aanvraag tot hernieuwing van een groepsbevoegdverklaring (art. 4). Daarnaast wordt ook voorzien in de verlenging van de geldigheid van een toelating tot het oefenen of het besturen van een ULM (art. 2) en van de geldigheid van de voorrechten verbonden aan de bevoegdverklaringen als monitor (art. 5).

Vervolgens voorziet hoofdstuk 2 het KB van 12 juli 2013 tot regeling van de organisatie van de controle van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid van de leden van het stuurpersoneel van burgerlijke luchtvaartuigen, van cabinebemanning en van luchtverkeersleiders in enkele wijzigingen. Het ontwerp KB voorziet door middel van art. 6 in een verlenging van de geldigheid van een medisch certificaat klasse 4 zonder beperkingen of een medisch certificaat klasse 4 met louter een visuele beperking (VDL, MDL, VNL, CCL, VCL).

In hoofdstuk 3 wordt het KB van 25 oktober 2013 tot uitvoering van Verordening (EU) nr. 1178/2011 van de Commissie van 3 november 2011 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures met betrekking tot de bemanning van burgerluchtvaartuigen, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad gewijzigd. Door in art. 40, 3° van het betrokken KB '2020' te vervangen door '2021' wordt de opheffing van het MB van 27 oktober 1982 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vrije ballon uitgesteld tot 8 april 2020. Gelet op het feit dat 8 april 2020 reeds voorbij is, heeft art. 7 van het ontwerp KB tot gevolg dat de opheffing van het MB teniet wordt gedaan en dit retroactief.

Hoofdstuk 4 wijzigt enkele bepalingen van het KB van 10 juni 2014 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden opgelegd voor de toelating tot het luchtverkeer van paramotoren. De wijzigingen voorzien in een verlenging van de termijn voor elke toelating tot het besturen van een paramotor met een passagier aan boord (art. 8). Het ontwerp voorziet ook in een verlenging van de geldigheid van de praktische check-up (art. 9) en een verlenging van de voorrechten verbonden aan de bevoegdverklaring als monitor (art. 10).

Hoofdstuk 5 past het KB van 10 april 2016 met betrekking tot het gebruik van op afstand bestuurde luchtvaartuigen in het Belgisch luchtruim aan. Het ontwerp voorziet in de verlenging van de geldigheidsduur van medische certificaten voor LAPL zonder beperkingen of een medisch certificaat LAPL met louter een visuele beperking (VDL, VML, VNL, CCL, VCL), van het bewijs van bevoegdheid als bestuurder van een RPA (art. 11), van bevoegdverklaringen voor RPAS-vlieginstructeurs (art. 14) en certificaten voor RPAS-examinators (art. 15). Verder wordt de mogelijkheid geboden aan de kandidaten om de praktische opleiding geheel of gedeeltelijk uit te voeren zonder houder te zijn van minstens een geldig medisch certificaat voor LAPL. De kandidaat moet ten laatste over dit medisch certificaat beschikken op de indieningsdatum van zijn aanvraag voor de afgifte van het bewijs van bevoegdheid of van een bevoegdverklaring (art. 12). Daarnaast krijgt de kandidaat uitstel om de vaardigheidstest af te leggen indien hij geslaagd was voor het theorie-examen RPAS (art. 13).

Hoofdstuk 6

Het KB treedt (retroactief) in werking op 18 maart 2020.

Beoordeling op bevoegdheid

De aangelegenheden waaraan uitvoering wordt gegeven door middel van het voormelde ontwerp van KB blijven binnen het federale bevoegdheidskader van regels die betrekking hebben op de openbare veiligheid en de veiligheidsvoorschriften voor luchtverkeer en luchtverkeersmiddelen. De

federale overheid is in die zin ook bevoegd om te blijven voorzien in een erkennings- en vergunningsstelsel binnen het kader van hun bevoegdheden. Erkenningsvoorwaarden, in tegenstelling tot vestigingsvoorwaarden, zijn immers gekoppeld aan een andere, *in casu* een federale, bevoegdheidsmaterie en vormen er een bijzaak (*accessorium*) van. De conclusie luidt dan ook dat de federale overheid de gewestbevoegdheden respecteert.

Inhoudelijke opmerkingen

Er kunnen vragen gesteld worden bij de concrete uitwerking van de overgangsmaatregelen. Dit wordt toegelicht aan de hand van twee voorbeelden.

Eerste voorbeeld

Art. 5 voegt een artikel 42/1 in bij het KB van 25 mei 1999 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden opgelegd voor de toelating tot het luchtverkeer van ULM's. Hiermee worden alle voorrechten verbonden aan de bevoegdverklaringen als monitor die vervallen tijdens de periode van 18 maart 2020 t.e.m. 31 juli 2020 geldig verklaard t.e.m. 30 september.

Door de voorgestelde aanpassing ontstaat een opmerkelijke situatie. Als de bevoegdverklaring vervalt op 31 juli 2020, dan blijft deze geldig t.e.m. 30 september 2020. Als de bevoegdverklaring vervalt op 1 augustus 2020, dan blijft deze geldig t.e.m. 1 augustus 2020.

Tweede voorbeeld

Art. 6 voegt een artikel 54/1 in bij het KB van 12 juli 2013 tot regeling van de organisatie van de controle van de voorwaarden inzake lichamelijke en geestelijke geschiktheid van de leden van het stuurpersoneel van burgerlijke luchtvaartuigen, van cabinebemanning en van luchtverkeersleiders.

Hierdoor blijft een medisch certificaat klasse 4 dat verstrijkt in de periode van 18 maart 2020 t.e.m. 31 juli 2020 geldig t.e.m. 30 november 2020.

Een medisch certificaat dat vervalt op 1 augustus 2020 blijft daarentegen slechts geldig tot 1 augustus 2020.

Tekstuele opmerkingen

Er zijn geen tekstuele opmerkingen.

Voorliggend ministerieel besluit houdende maatregelen met betrekking tot vergunningen van bestuurder van ballons naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus

Het MB van 27 oktober 1982 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vrije ballon werd opgeheven op 8 april 2020 door het KB van 25 oktober 2013 tot uitvoering van Verordening (EU) nr. 1178/2011 van de Commissie van 3 november 2011 tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures met betrekking tot de bemanning van burgerluchtvaartuigen, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad. Door art. 7 van het ontwerp van KB houdende maatregelen met betrekking tot het luchtvervoer naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het coronavirus zal de opheffing echter plaatsvinden op 8 april 2021 en niet meer op 8 april 2020.

Dit ontwerp van ministerieel besluit vindt zijn rechtsgrond in artikelen 31, 33 tot en met 35 van het koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart. In toepassing van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 (zoals gewijzigd) houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken zijn verplaatsingen beperkt en moeten recreatieve activiteiten wijken voor de regels in verband met *social distancing*. Deze regels beperken de exploitatiemogelijkheden van vrije ballons. Bovendien maken deze regels het eveneens onmogelijk om praktische opleidingen te volgen of vaardigheidstesten af te leggen voor het verkrijgen van een bewijs van bevoegdheid als bestuurder van een vrije ballon.

Dit ontwerp van MB strekt ertoe enkele wijzigingen aan te brengen in het MB van 27 oktober 1982 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vrije ballon.

Het ontwerp van MB voorziet in verlengingen van termijnen voor aanvragen voor een oefenvergunning (art. 1) en voor aanvragen tot hernieuwing van de bevoegdverklaringen (art. 4). Daarnaast voorziet het ontwerp van MB in de geldigheidsduur van de oefenvergunningen (art. 2), de vergunningen van bestuurder van vrije ballon (art. 3) en de bevoegdverklaringen als instructeur (art. 5). Deze verlengingen gaan in op 18 maart 2020 (retroactief).

Beoordeling op bevoegdheid

De gewestelijke bevoegdheid heeft betrekking op de uitbating van de regionale luchthavens en is een beheersbevoegdheid in de ruime zin die niet beperkt is tot zuiver patrimoniale aspecten. De federale overheid is integraal bevoegd voor het luchtverkeer en luchtverkeersmiddelen. Dit ontwerp kadert volledig binnen het federale spectrum. De bepalingen kunnen mogelijk gekwalificeerd worden als vestigingsvoorwaarden of voorwaarden die de toegang tot het beroep regelen. Dit is in beginsel een gewestelijke bevoegdheid sinds de zesde staatshervorming (art. 6, §1, VI, eerste lid, 6° BWHI). De federale regelgever kan echter binnen zijn eigen bevoegdheden, zoals bij het luchtverkeer, erkennings- en vergunningsvoorwaarden vaststellen.

De conclusie luidt dan ook dat het ontwerp MB de gewestelijke bevoegdheden respecteert.

Inhoudelijke opmerkingen

Er kunnen vragen gesteld worden bij de concrete uitwerking van de overgangsmaatregelen. Dit wordt toegelicht aan de hand van een voorbeeld.

Voorbeeld

Art. 2 voegt een artikel 4/1 in bij het MB van 27 oktober 1982 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vrije ballon.

Hiermee blijven de oefenvergunningen die verstrijken in de periode van 18 maart 2020 t.e.m. 31 juli 2020 geldig t.e.m. 30 september 2020. De oefenvergunningen die verstrijken op 1 augustus 2020 zijn daarentegen slechts geldig tot 1 augustus 2020.

Tekstuele opmerkingen

Bovenaan op p.2 worden de woorden '17 april 2020' verkeerdelijk vermeld.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dit wordt bevestigd door het advies van de Inspectie van Financiën van (dat als bijlage bij deze nota is gevoegd). Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, moet dus niet worden ingewonnen.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- "a. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet"
- "b. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven"
- "c. investeringen en schulden : het voorstel heeft geen investeringen als gevolg"
- "d. ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten"
- "e. conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen"

4. VERDER TRAJECT

Aangezien er geen sprake is van een regelgevend initiatief van de Vlaamse overheid, is er voor deze nota aan de Vlaamse Regering geen wetgevingstechnisch advies, taalkundig advies of reguleringssimpactanalyse vereist. JOKER is hier tevens niet van toepassing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° positief advies te verlenen aan ontwerp van koninklijk besluit houdende maatregelen met betrekking tot het luchtvervoer naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus en het ontwerp van ministerieel besluit houdende maatregelen met betrekking tot vergunningen van bestuurder van ballons naar aanleiding van de crisis als gevolg van de verspreiding van het Coronavirus;

2° de heer minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissing ter kennis te brengen van de federale overheid.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- 1) Vraag tot advies + bijhorende stukken (ontwerp KB)
- 2) Advies IF 19.05.2020